

ТЕМА 7. ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ/ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ЯК ЮРИДИЧНІ ОСОБИ КОРПОРАТИВНОГО ТИПУ

1. Поняття, ознаки товариства з обмеженою/додатковою відповідальністю як юридичної особи корпоративного типу
2. Створення товариства з обмеженою/додатковою відповідальністю. Установчі документи ТОВ/ТДВ.
3. Правовий режим статутного капіталу товариства. Вклади учасників
4. Органи товариства:
 - 4.1. Загальні збори (порядок та періодичність скликання, компетенція, порядок прийняття рішень);
 - 4.2. Виконавчий орган (склад, компетенція, порядок прийняття рішень);
 - 4.3. Контрольно-ревізійні органи товариства;
 - 4.4. Посадові особи товариства.
5. Значні правочини та правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість
6. Підстави, способи, порядок та правові наслідки припинення товариства з обмеженою/додатковою відповідальністю.

Завдання 1

Визначіть обов'язкові відомості, що повинні міститися у статуті ТОВ.

Чи доцільним є звуження переліку таких відомостей лише до трьох елементів? Які відомості повинні міститися у модельному статуті? Порівняйте.

Завдання 2

Визначте основні етапи ліквідації товариства з обмеженою відповідальністю.

Охарактеризуйте їх. Проаналізуйте ст.ст.110-112 ЦК України. Порівняйте із статтею 48 Закону «Про ТОВ та ТДВ».

Проаналізуйте порядок державної реєстрації припинення господарського товариства. Ознайомтеся та проаналізуйте ч.3-6 ст.4, ч.9-13 ст.17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань».

Визначте, які документи подаються державному реєстратору для державної реєстрації припинення господарського товариства.

Завдання 3

Проаналізуйте порядок конвертації часток у разі припинення та виділу товариства. Які гарантії захисту прав кредиторів ТОВ/ТДВ встановлені нормами ст.55 ЗУ «Про ТОВ та

ТДВ”?

ФАБУЛА 1

17.04.2017 року було створено Товариство з обмеженою відповідальністю «Корпоратив» (надалі - ТОВ). Згідно з відомостями з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, а також Статуту ТОВ в редакції, зареєстрованій 15.04.2017 року, учасниками товариства є: гр. А, частка якого дорівнює 30% статутного капіталу ТОВ, гр. Б, частка якого дорівнює 34% статутного капіталу ТОВ та гр. В частка якого дорівнює 36% статутного капіталу ТОВ.

20.06.2019 року гр. А отримав повідомлення з інформацією про скликання гр. Б загальних зборів учасників товариства 25.06.2019 року, до порядку денного якого входили 10 питань, зокрема: про зміну складу учасників товариства, про розподіл часток в статутному капіталі товариства, про перерозподіл часток між учасниками товариства, про зміну місцезнаходження товариства, тощо. До повідомлення, що отримав гр. А, було надано нову редакцію статуту, яка не містила інформацію про новий склад учасників товариства та розмір їх часток в статутному капіталі.

В подальшому гр. А отримав протокол загальних зборів ТОВ, де було зазначено, що гр. А примусово виключено зі складу учасників товариства у зв'язку з тим, що він систематично неналежно виконує обов'язки учасника товариства, двічі не з'являвся на загальні збори учасників товариства, суттєво ускладнює діяльність товариства та перешкоджає своїми діями досягненню цілей товариства, визначених статутом. Опис підстав для примусового виключення гр. А отримав без жодних доказів таких порушень.

Не погодившись із таким рішенням гр. А, подав до суду позов про визнання недійсним рішення загальних зборів, яким його примусово було виключено зі складу учасників ТОВ. В обґрунтування своїх вимог гр. А, вказував, що статут передбачає обов'язкове повідомлення учасника про проведення загальних зборів за 30 днів. Тому, було порушено процедуру скликання загальних зборів та не надано належних доказів для примусового виключення.

Також, гр. А наголошував на тому, що з часу створення ТОВ до статутних документів товариства не було внесено обов'язкових положень Закону «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», що посилюють захист прав учасників товариств з міноритарною часткою, а тому з 17.06.2018 року окремі положення Статуту ТОВ порушували корпоративні права гр. А.

Вирішіть спір.

Тема 8. Корпоративні права та обов'язки учасника товариства з обмеженою/додатковою відповідальністю

1. Підстави набуття корпоративних прав та обов'язків учасника товариства з обмеженою/додатковою відповідальністю

1.1. Первинні підстави набуття корпоративних прав учасника ТОВ/ТДВ

1.2. Набуття корпоративних прав учасника ТОВ/ТДВ в порядку правонаступництва.

2. Корпоративний договір: поняття, порядок укладення, форма, зміст, виконання

3. Права учасника ТОВ/ТДВ.

3.1. право на участь в управлінні

3.2. право на отримання інформації про господарську діяльність товариства

3.3. право на участь у розподілі прибутку. Право на дивіденди

3.4. право на вихід з товариства.

3.5. інші права учасника.

4. Обов'язки учасника ТОВ/ТДВ

5. Зловживання корпоративними правами учасником товариства.

ФАБУЛА 1

ТзОВ «Личаків» має статутний капітал у розмірі 100 000 грн. і чотири учасника: Василь – частка в статутному капіталі 30%; Іван – частка в статутному капіталі 30%; Софія – частка в статутному капіталі 20%; Анна – частка в статутному капіталі 20%.

20 квітня 2019 р. Василь відчужує частку в статутному капіталі в розмірі 1 % Миколі. В цей же день всі інші учасники ТзОВ написали заяви (підписи були нотаріально завірені), що відмовляються від переважного права купівлі частки (попереднього повідомлення про намір продати частку Василь не надсилав). 21.04.2019 р. відбулися загальні збори учасників ТзОВ (всі учасники були присутні), на яких було позитивно (одноголосно) вирішено питання про вступ нового учасника. В подальшому проведено відповідну реєстраційну дію.

25 квітня 2019 р. відбулися збори учасників ТзОВ (всі учасники були присутні), на якому було вирішено збільшити статутний капітал ТзОВ зі 100 000 грн. до 200 000 грн. за рахунок додаткового внеску учасника Миколи. Вкладом Миколи стали 1) виключні права на комерційну таємницю (спосіб виробництва продукції), що було оцінено учасниками одноголосно в сумі – 50 000 грн. (ТзОВ і учасник Микола підписали Договір про передання прав в статутний капітал і Акт прийому передачі прав) і 2) грошові кошти в розмірі 50 000 грн., які були повністю внесені 03.05.2019 р. —В подальшому проведено відповідну реєстраційну дію.

У березні 2020 р. учасниця ТзОВ Софія подала позов до суду, в якому просила суд:

А) Визнати недійсними рішення загальних зборів від 21.04.2019 р. про вступ нового учасника Миколи, оскільки порушено переважне право позивача на придбання частки в статутному капіталі, а також через те, що її не повідомляли належним чином про проведення загальних зборів і не надіслали їй порядок денний, як це передбачено порядком скликання загальних зборів відповідно до закону.

Б) Визнати недійсним договір купівлі частки в розмірі 1%, що укладений між Василем та Миколою, оскільки позивача не повідомляли про намір відчужити частку, і цим порушили її переважне право на купівлю частки.

В) Визнати недійсними рішення загальних зборів від 25.04.2019 р. про збільшення статутного капіталу, оскільки не було проведено незалежну експертну оцінку майнових прав на комерційну таємницю, які були передані в статутний капітал. Вважала оцінку цих прав в розмірі 50 000 грн. суттєво завищеною. Окрім того, підставою цієї позовної вимоги було також те, що її не повідомляли належним чином про проведення загальних зборів і не надіслали їй порядок денний, як це передбачено порядком скликання загальних зборів відповідно до закону.

Які підстави для визнання недійсними рішень загальних зборів товариства? Які правові наслідки відчуження частки учасником? Вирішіть спір.

ФАБУЛА 2

02.10.2019 року громадянин «М» звернувся до суду з вимогою про визнання недійсним Договору купівлі-продажу частки в статутному капіталі господарського товариства, ніби-то укладеним між ним та ТОВ «Агрон» 26.08.2019 року, та рішення загальних зборів ТОВ (оформлених протоколом загальних зборів учасників ТОВ «Агрон» №1 від 26.08.2019 року).

В обґрунтування позовних вимог громадянин «М» зазначив, що вищевказаного Договору купівлі-продажу частки в статутному капіталі господарського товариства він не укладав та не підписував. Будь-якого наміру укласти такий договір та виходити зі складу засновників товариства він не мав та не має і на даний час. Окрім того, укласти та підписувати даний договір та бути присутнім на загальних зборах засновників він фізично не міг, оскільки 26.08.2019 р. Перебував за місцем свого проживання. У зв'язку з зазначеними обставинами, громадянин «М» зробив висновок, що договір купівлі-продажу частки в статутному капіталі господарського товариства від 26.08.2019 р. З огляду на відсутність з його сторони будь-якого волевиявлення щодо укладення (підписання) вищевказаного Договору від 26.08.2019р. та на відчуження своєї частки підлягає визнанню недійсним. Окрім того, громадянин «М» вважає, що такий договір також порушує його корпоративні права як учасника товариства, оскільки на підставі даного договору об'єкт було виключено зі складу ТОВ.

Щодо недійсності рішення загальних зборів учасників ТОВ «Агрон» №1 від 26.08.2019 р., то громадянин «М» зазначив, що даним рішенням вирішено виключити громадянина «М», зі складу засновників та затверджено нову редакцію статуту ТОВ. Зокрема, у протоколі загальних зборів учасників ТОВ «Агрон» №1 від 26.08.2019 р. Вказано, що на загальні збори прибуло 2 учасника ТОВ, які володіють часткою 100% голосів (один, з яких громадянин «М»). Однак, сам громадянин «М» зазначає, що жодних повідомлень про скликання загальних зборів учасників ТОВ «Агрон» він не отримував і, відповідно, жодної участі у зборах від 26.08.2019 р. Він не брав. Як доказ цього, громадянин «М» наголошує, що відсутній документ, який підтверджує його реєстрацію на даних зборах та документ, який би свідчив про наявність кворуму та правомірність прийняття загальними зборами учасників будь-яких рішень. **Вирішіть спір.**

